

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Politica Agricolă Comună după 2013

*posibila configurație din perspectiva
României*

București, 21 aprilie 2010

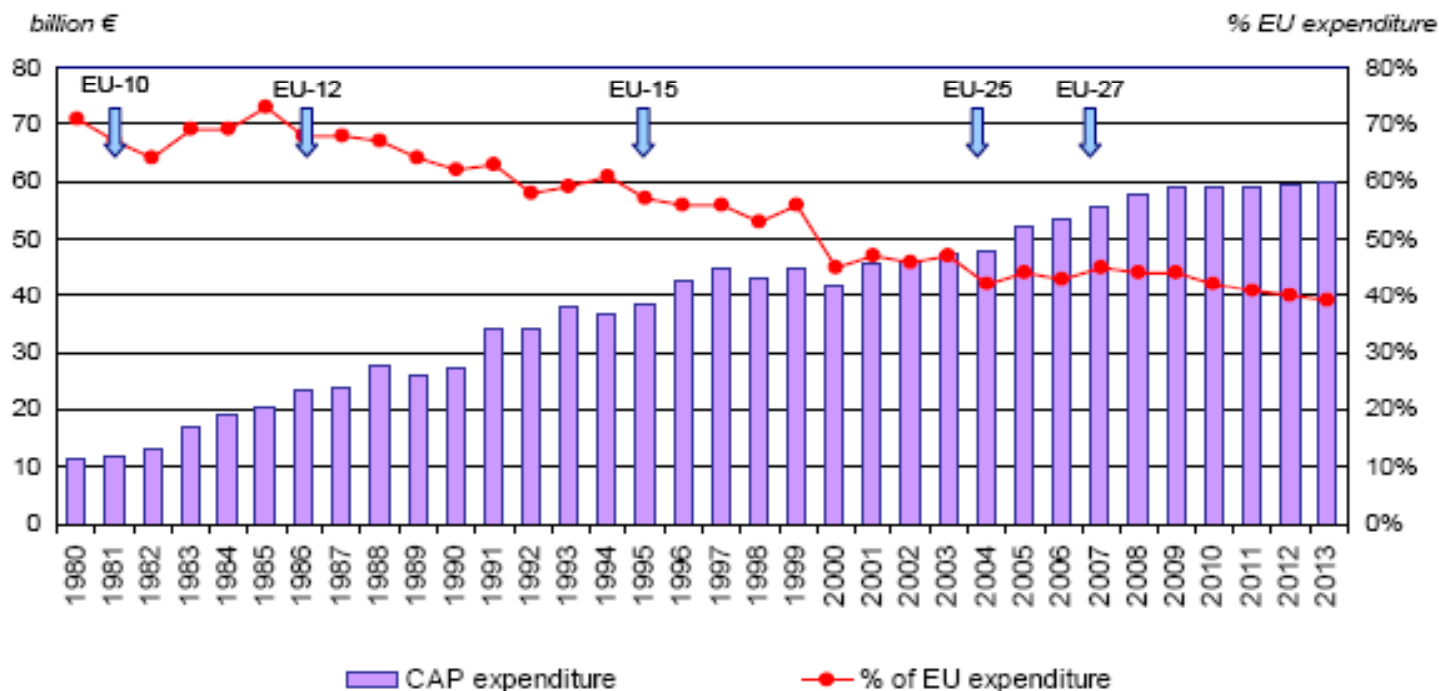

Principalele subiecte

- **Dinamica și structura bugetului PAC până în 2013**
- **Tipologia viziunii asupra bugetului PAC– după 2013 in Statele Membre**
- **Care ar trebui să fie poziția României?**

Dinamica cheltuielilor cu Politica Agricolă Comună și a ponderii acestora în bugetul UE

cheltuieli anuale preturi curente

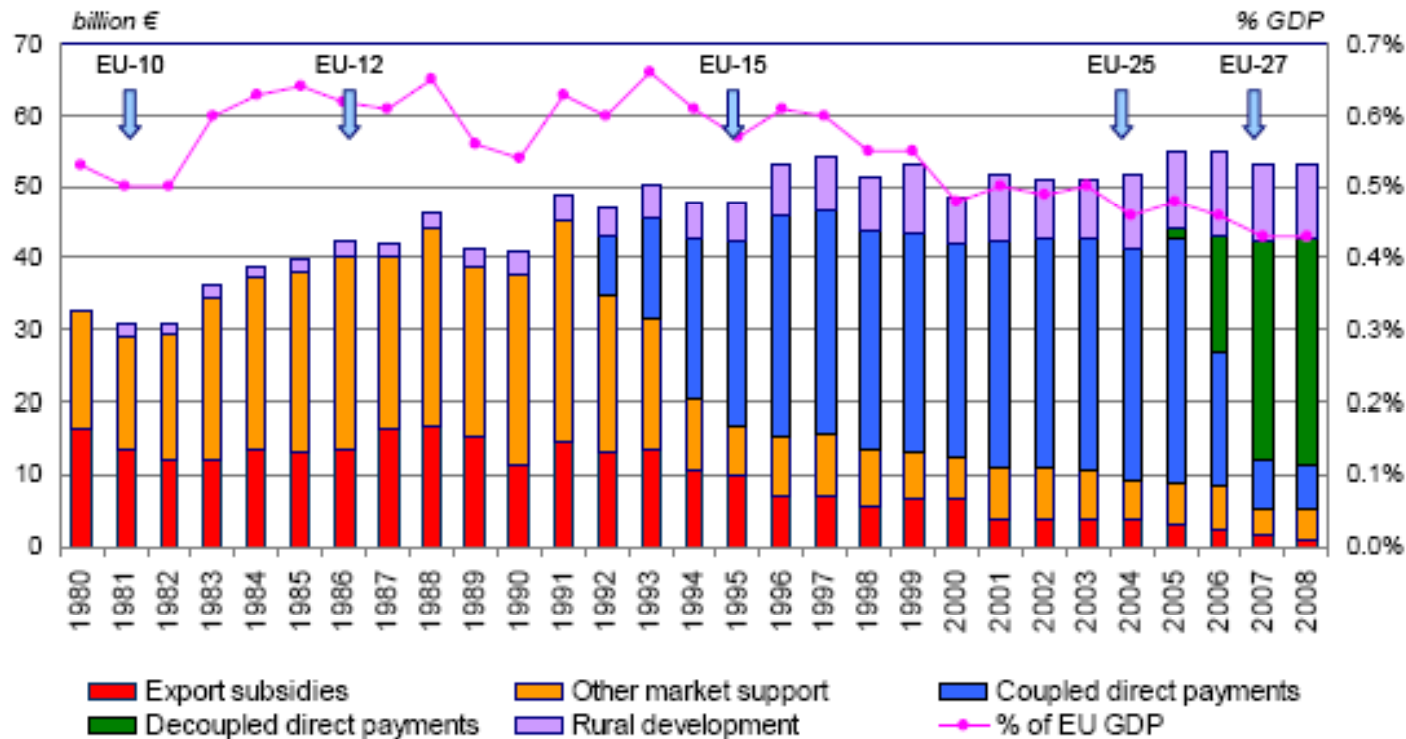
În ultimii 20 de ani ponderea cheltuielilor cu PAC în bugetul UE a scăzut de la 75% la 44% și probabil va ajunge la 39% în 2013 cu toate că în această perioadă UE s-a extins de la 10 la 27 state membre, ca efect al reformelor și creșterii ponderii altor politici

Sursa : http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/graphs/graph1_en.pdf

Pentru perioada 1980 - 2006: DG Agriculture and Rural Development (Financial Reports); EU expenditure – European Commission, DG Budget (2008 Financial report). From 2007 to 2013: EU Financial framework 2007-2013.

Dinamica și structura sprijinului acordat prin PAC

cheltuieli anuale in preturi constante 2007

Dinamica sprijinului și a structurii acestuia evidențiază practic dinamica Politicii Agricole Comune:

- În anii 80 sprijinul s-a concentrat pe sprijinirea prețurilor prin mecanisme de piață (prețuri de intervenție și subvenții la export) care au avut ca și consecință supraproducția
- În **1992 -prima reformă**. Mecanismele de piață s-au redus și au fost înlocuite cu plăți directe. Sprijinirea prețurilor a fost înlocuită cu sprijinul la producător și au crescut cheltuielile cu dezvoltarea rurală
- În **2003** este vizibil impactul reformei prin care plățile directecuplate de producție s-au decuplat. Plățile nu s-au mai făcut pe ha sau cap de animal ci s-au plătit funcție de cât valoarea primită de un fermier într-o anumită perioadă (referință istorică) iar cheltuielile cu dezvoltarea rurală s-au mărit odată cu această reformă.

Concluzie - cheltuielile cu PAC au început să se stabilizeze și cu toate că au avut loc extinderi repetate, valoarea acestora a scăzut ca % în bugetul UE de la 0.5% din PIB la nivelul anilor 80 la 0.4% din PIB cât se înregistrează acum.

Sursa : http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/graphs/graph1_en.pdf CAP expenditure –European Commission, DG Agriculture and Rural Development (Financial Reports): GDP –Eurostat

Principalele provocări pentru PAC pe termen mediu și lung

- **Securitatea alimentară** în contextul unei creșteri previzibile a populației (de la 6 to 9 miliarde până în 2050) și implicit a creșterii cererii pentru alimente, mai ales în țările cu economii emergente pe fondul unui mediu înconjurător din ce în ce mai sărac în resurse (sol, apă, energie)
- **Vulnerabilitatea agriculturii europene** la impactul schimbărilor climatice și degradarea mediului înconjurător
- **Criza economică** și efectele acesteia care sunt adevărate provocări pentru orice economie (creșterea șomajului, diminuarea accesului la credite, constrângerile bugetare, etc)
- **Așteptările** din ce în ce mai mari ale **consumatorilor** în ceea ce privește **calitatea alimentelor și siguranța acestora, în raport cu prețul** plătit precum și în ceea ce privește standardele de bunăstare a animalelor
- Îmbătrânirea populației rurale și abandonarea fermelor, practic **depopularea rurală**
- Intensificarea volatilității prețurilor pe piață și criza energetică globală

Principalele dezbateri la nivel european privind viitorul PAC vizează:

- menținerea și forma de acordare a plăților directe
- dezvoltarea rurală
- co-finanțarea/re-naționalizarea Politicii Agricole Comune
- fluxul bugetar

Pozițiile Statelor Membre față de Politica Agricolă Comună după 2013

- țările cu statut de “contributor net” la bugetul UE (ex Danemarca, Malta, Olanda, Suedia) sunt adeptele unei *reforme profunde, semnificative*;
- țările cu statut de “beneficiar net” sunt pentru *o ajustare a PAC fără schimbări semnificative*: dar ar opta spre o reducere consistentă a sprijinului direct sau o reorientare spre obiective noi ale politicii în termeni de redistribuire între cei 2 piloni PAC;
- Conservatorii – sunt adepții “status-quo” –ului și își fundamentează poziția pe principiul necesității organizării producției agricole și alimentare pentru a face față creșterii și volatilității prețurilor, efectelor crizelor economice, susținând că PAC poate asigura unui standard de viață decent fermierilor;

Scenarii post PAC 2013

“Status-quo”:

- de referință bazat pe orientările curente ale PAC;
- Reducere în termeni reali a bugetului PAC cu 20%, decuplare totală, menținerea SPS, scăderea plăților directe cu 30% și creșterea cu 105% a **FEADR**;

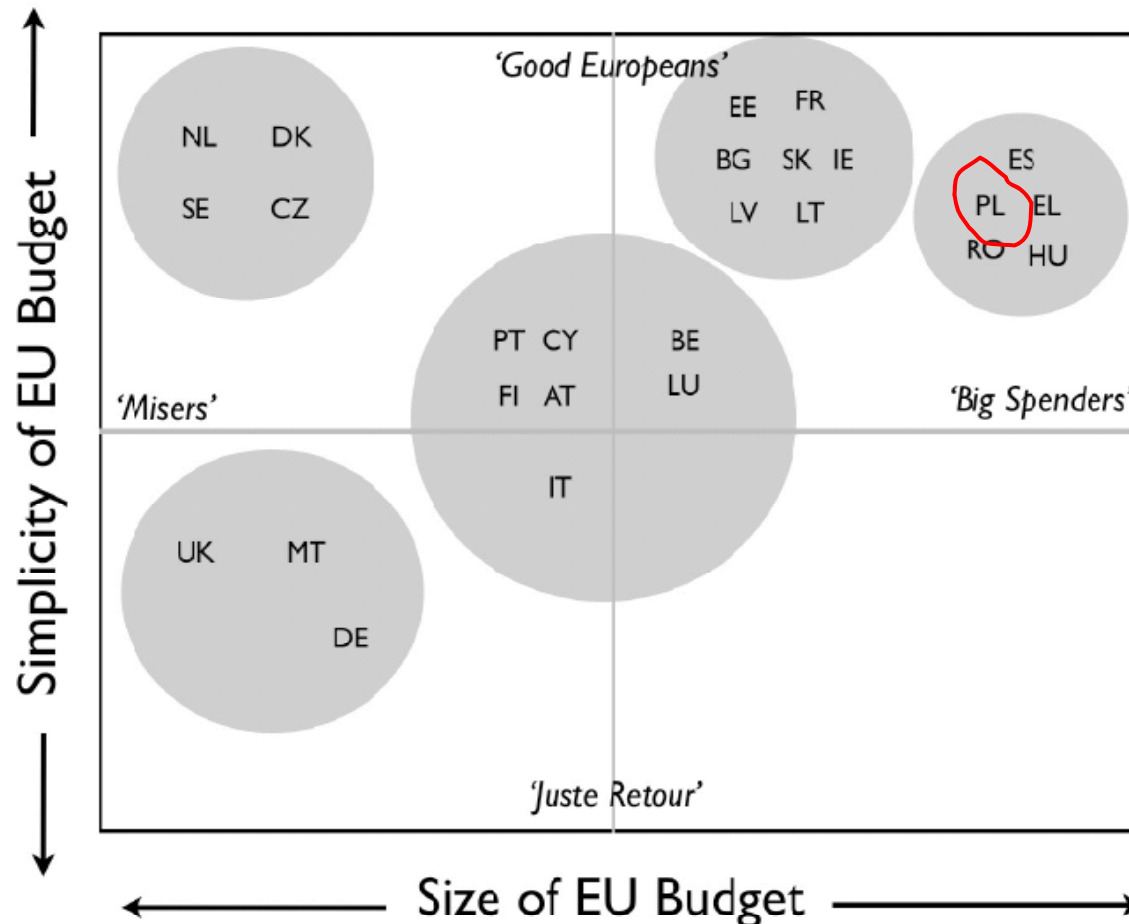
“Conservativ”:

- cu un Pilon 1 mai consistent decât cel actual și fonduri mai reduse pentru Pilonul 2;
- reducere în termeni reali a bugetului PAC cu 20%
- implementarea deciziilor luate cu ocazia HC
- o plată unică la nivel regional/național cuplată conform deciziilor HC
- o reducere a plăților directe cu 15%
- o creștere mai redusă a fondurilor FEADR 45%

“Liberal”:

- Eliminarea tuturor barierelor tarifare
- Reducerea bugetului PAC în termeni reali cu 75%
- Creșterea cu 100% a fondurilor FEADR
- Eliminarea completă a pilonului 1

Tipologia viziunii Statelor Membre asupra bugetului PAC post 2013

Sursa: "Does the CAP fit? Budget reform, the common agricultural policy, and the conflicting views of EU member states" autori James Clasper si Jack Thurston Febr 2010

Poziția României privind viitorul Politicii Agricole Comune (I)

Bugetul PAC:

- Romania sustine mentinerea unui buget adecvat astfel incat sa asigure:
  - Un nivel de trai decent fermierilor
  - Evitarea abandonarii zonelor rurale, a activitatii agricole si a terenurilor
  - Mentinerea specificitatii zonelor rurale, a modelului european de agricultura și a tradițiilor locale.
  - Mentinerea finantarii din bugetul comunitar si national iar finantarea programelor majore sa fie cu preponderenta din bugetul comunitar.
- Romania se pronunta contra ideii de re-nationalizare a PAC.

Poziția României privind viitorul Politicii Agricole Comune (II)

- Arhitectura PAC
  - Romania susține menținerea celor 2 piloni:
    - Pilonul I Plati directe si masuri de piata
    - Pilonul II - Dezvoltare rurala
  - Romania studiaza posibilitatea introducerii platilor pe suprafata din AXA 2 (plati de agro-mediu, pt zone defavorizate) din PNDR in Pilonul I

Poziția României privind viitorul Politicii Agricole Comune (III)

Pilonul I - Plati directe si masuri de piata:

- O **echilibrare a platilor directe** cu cele de la nivel european si renuntarea la referinta istorica pe baza careia s-a stabilit nivelul actual al platilor directe
- **Mentinerea Schemei de Plata Unica pe Suprafata.**
- Sprijinul direct – sa reprezinte si o **remunerare pentru serviciile complexe** pe care le presteaza fermierii pentru societate in zonele rurale (prezervarea biodiversitatii, conservarea peisajelor rurale, bunastarea animalelor)
- **Reconsiderarea rolului fermelor mici si mijlocii** si stabilirea unui sistem simplificat de plata la hectar pentru fermele mici (pana la 5 ha).

Poziția României privind viitorul Politicii Agricole Comune (IV)

Pilonul I - Plati directe si masuri de piata:

- Mentinerea sau identificarea unor **noi instrumente de interventie pe piata** pentru a actiona ca plasa de siguranta in situatiile de criza si care sa permita mentinerea agriculturii UE la un nivel competitiv in raport cu tarile terte si in conditiile volatilitatii preturilor.
- Identificarea unui **mecanism financiar comunitar** pentru gestiunea riscurilor care sa poata fi utilizat in situatii de criza profunda si sa fie suficient de flexibil pentru a avea efecte rapide.
- **Simplificarea standardelor** de eco-conditionalitate

Poziția României privind viitorul Politicii Agricole Comune (V)

Pilonul II - Dezvoltare rurală

- Componenta de dezvoltare a economiei rurale sa ramana parte a PAC si nu trasferarea catre Politica de Coeziune
- Identificarea de noi masuri de sprijin care :
  - sa stimuleze comasarea terenurilor
  - incurajeze dezvoltarea activitatilor economice neagricole din rural
  - combaterea schimbarilor climatice
- Cresterea subsidiaritatii in implementarea si modificarea programelor
- Statele Membre sa aiba libertatea de a decide distributia resurselor intre cei doi piloni ai PAC si deci a aplicari modularii

Pasi de urmat...

- România trebuie să aibă o **viziune coerentă** pe termen mediu și lung pentru:
  - ce își dorește, ce poate să facă și cum poate să facă!
  - Să fie activă în procesul decizional al viitorului PAC , acționând european pentru interesul său național
- MADR – va încerca să mobilizeze potențialul profesional și toți actorii interesați pentru construcția viitorului PAC

Muțumesc!